

EEN VEILIGE PLEK

Zorgen voor een betere waterkwaliteit en een goede schuil- en paaiplaats voor vissen en een veilige broedplaats voor bijzondere vogels. Daar draait het om in het project It Sân van de provincie Fryslân, Staatsbosbeheer en It Fryske Gea. De eerste stappen zijn gezet. Naar verwachting is het project voorjaar 2020 afgerond.

Tekst: Henk Dilling, foto's: Germ van der Burg

Porseleinhoen/Bânt reidhintsje, foto: Tjerk Kunst

Nederland telt 166 gebieden die behoren tot de top van de Europese natuur. Samen met natuurgebieden in andere lidstaten van de Europese Unie vormen zij het netwerk 'Natura 2000'. De lidstaten van de Europese Unie spraken af de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Belangrijke instrumenten om dit voor elkaar te krijgen zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn. Het Nederlandse Natura 2000-netwerk omvat zo'n één miljoen hectare, waarvan tweederde bestaat uit open water, inclusief kustwater.

Weids uitzicht

De Fluezen is behalve een meer, een Natura 2000 natuurgebied in de zuidwesthoek van Fryslân. Het meer is, na het Tjeukemeer, het grootste water in de provincie. Met een oppervlakte van zo'n 21 vierkante kilometer, weids uitzicht over open water, eilandjes, weilanden, rietvelden en wilgenbos is het totale gebied een eldorado voor onder andere watervogels.

Het meertje It Sân ligt in dit prachtige natuurgebied. Het is sinds kort met een damwand afgesloten van de Fluezen.

voor vogel en vis

Hierdoor kan tijdelijk het peil verlaagd worden wat gunstig is voor de ontwikkeling van riet- en waterplanten. Waterplanten zorgen voor een verbeterde waterkwaliteit en biologisch evenwicht. Door de verbeterde waterkwaliteit en de aanwezigheid van waterplanten, krijgen (blauw)algen nauwelijks kans te groeien.

Vis en vogel

Waterriet voorkomt niet alleen dat de oever erodeert (afslijdt door wind en water), maar zorgt ook voor meer zuurstof in zowel het water als de bodem. “We hebben in Friesland veel riet, maar dat staat meestal op de wal,” zegt Germ van der Burg, districtshoofd van It Fryske Gea die namens de vereniging betrokken is bij het project dat samen met de provincie Fryslân en Staatsbosbeheer wordt uitgevoerd.

“Wil je de waterkwaliteit echt verbete-

ren, dan heb je riet nodig dat met ‘de voeten’ in het water staat,” zegt Germ. “Ook vissen en vogels voelen zich in het riet thuis. Vissen om te paaien en schuilen. Bijzondere broedvogels als roerdomp, baardmanneletje en porseleinhoen kunnen in alle rust in het waterriet broeden en voedsel zoeken.”

Meer daglicht

Naast het afsluiten van It Sân van de boezem worden de bestaande droge rietoeveren afgeplagd. Ook worden delen van It Sân verdiept. Het vrijkomend zand wordt benut om ondiepe vooroevers te maken waarin riet kan groeien. “Als we vervolgens het waterpeil tijdelijk verlagen, komt er meer daglicht op de bodem en kunnen riet en waterplanten zich beter ontwikkelen. We willen na een jaar of vijf, als het riet en de waterplanten goed zijn ontwikkeld, It Sân weer verbinden met de Fluezen. Dan kan ook de boezem

Baardmanneletje/Burdmântsje, foto:Hans Pietersma

van de verbeterde omstandigheden profiteren.”

Het project beperkt zich overigens niet tot It Sân. In een aantal boezemgraslanden, die eigendom zijn van Staatsbosbeheer, wordt de waterhuishouding verbeterd. Sloten worden uitgebaggerd en er worden nieuwe duikers en nieuwe dammen geplaatst, waardoor het water beter in de boezemgraslanden kan komen.